

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly Ferenc (Szilágyi Lezsed)-utca 6.

Márciusig kormányváltozást akar a nemzeti parasztpárt

Maniu szerint az ország tömegei elfordulnának a nemzeti parasztpárttól,
ha nem kezdené meg kormánybuktató akcióját

Bár a parlament még a múlt héten bezárult és a törvényhozók elutaztak, kiki ünnepelni családjához, — azért nyugalom egyáltalában nincs a politikában. Sőt ellenkezőleg: a parlamenti ülések legviharosabb napjain sem volt olyan tompa feszültség, amilyen most ül meg az atmoszférát. A legutóbbi hetek eseményein túl a nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottságának csütörtöki és pénteki tanácskozása és a tanácskozásról kiadott kommuniké — (amely tudvalevőleg bejelenti az ellenzék döntő harcát a kormány ellen s amelyet az Estilap közölt először) — voltak azok a tényezők, amelyek a máskor nyugodt karácsonyi szünetbe belevitték a vihar előtti nagy feszült csend rejtélyes izgalmát. Csak most kerültek nyilvánosságra a nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottsága csütörtöki és pénteki ülésének részletei, amelyekből bukaresti tudósítás nyomán itt adunk néhányat.

A nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottságának csütörtöki ülése egészen új helyzet előtt állt. Addig ugyanis úgy tudták, hogy a kormánynak nem lesz más feladata, mint

a költségvetésnek és néhány jelentéktelen törvényjavaslatnak megszavazása.

Azután, ha ezt a missziót befejezte, — a kormány (legalább is így gondolták az ellenzéken)

távozik

és koncentrációs kabinet alakul, amely tiszta választásokat rendez és

az így létrejött parlamenti többség alakít végleges kormányt.

Amde a múlt hét elején Vintila Bratianu miniszterelnök, amikor a tradíciókhoz híven teát adott a külügyminisztérium palotájában a többségi párt képviselőinek, expozé is tartott a politikai helyzetről és

kategorikusan kijelentette azt, hogy

a kormány rendületlenül helyén fog maradni.

Ez volt az, ami a nemzeti parasztpártot rendkívül felidegesítette és az említett ülésen Mihailache alelnök, valamint az egyes megyei szervezetek vezetői egyértelműleg megállapították, hogy a helyzet türehtelenné vált és hogy ilyen körülmények között is tartózkodóan viselkedni annyit jelentene, mint:

jövő nyáron tulig hagyni hatalmon a kormányt.

Maniu Gyula felszólalásában

hangoztatta, hogy meggyőződése szerint Vintila Bratianu elfeledkezett arról, hogy csak ideiglenes kormányelnöki megbízatása van — s hosszú időre be akar rendezkedni. Az ország azonban, — mondotta Maniu — nem bír elviselni egy ilyen kormányt, amely bebizonyította, hogy képtelen megfelelni a legegyszerűbb kötelességnek. A Bratianu-kormány és a liberális párt ellen — Maniu szerint — a hangulat országszerte oly erős, hogy a gyors változás szükségét annyira lehet érezni, hogy

ha a nemzeti parasztpárt haboznék a „buktató” ak-

ciót megkezdeni, akkor vagy őt magát söpörnék el a tömegek, vagy az ország elvesztené a beléje vetett bizalmat és másutt keresne magának exponenseket.

Ilyen körülmények között, — fejezte be fejtegetését Maniu Gyula — az ország érdekei nem tűrnek más határozatot, mint ezt:

a kormányt legkésőbb március elejéig minden áron meg kell buktatni.

Mint már jelentettük, a kormánybuktató harc előcsatározása Jasiban lesz, január 29-én, amikor is Moldova valamennyi nemzeti parasztpárti szervezete közös nagygyűlést tart. Azután sorra jön Kisenew, — Bukarest, Craiova, Fogaras és Kolozsvár egy-egy nagygyűléssel.

Gyulafehérváron zárul a sorozat, hatalmas népgyűléssel február végén.

Wilson elnök oceánrepülő unokahuga elveszett

Négy vakmerő amerikai tragikus pusztulása a tengerfeletti hóviharban

— Az Estilap eredeti távirata —

Newyorkból jelentik: Miss Francis Greyson, amerikai pilótanőről, néhai Woodrow Wilson köztársasági elnök unokahugaról, aki négy nappal ezelőtt repülőgépen nekivágott az Atlanti-Oceánnak, hogy átrepüljön Európába, — még most sincs semmi hír. Torpedórombolók és más hadihajók hiába keresik a tengeren a repülőgép roncsait; úgy látszik Miss Francis Greysont is elérte a Nungesser-ék, a Saint-Romain-ék, a Colik sorsa.

Meteorológiai szakértők véleménye szerint a katasztrófiát valószínűleg az okozta, hogy a tenger fölötti hóviharokban erős jégkéreg rakódott a repülőgép szárnyaira s motorjára. A szárnyak aztán a nagy súly alatt letörttek, a motor pedig nem tudott működni. A gép felszerelése egyédig lehetővé tette ugyan, hogy a hullámokon lebegjen, de a magas hullámoknak csak nem tudott sokáig ellenállni. Maga Miss Greyson is megmondta két nappal indulása előtt:

elkészült arra, hogy a hideg miatt sokat fog szenvedni, de legnagyobb küzdelme a gépszárnyakra lerakódó jéggel lesz, ezért a szárnyakat be is kente glicerinnel.

Miss Greysonon kívül a gépen

voltak még: Omdal pilóta, Goldborongh hajóstiszt, Kuehler mechanikus. Igen kevés remény van még arra, hogy a hóviharok miatt valami lakatlan szigeten leszálltak a vakmerő pilóták.

Váltakozó az időjárás Európában

Angliában orkánok pusztítanak, Franciaországban áradások, Spanyolországban viharok, mindenfelé balesetek

Az időjárás, úgy látszik, csak mifelénk hozott lényegesebb változást. Habár a karácsonyi tavaszi napsütéses idő elmult és szeles, borús napok következtek, a nagy fagy mégis mintha nem volna visszatérőben.

Ezekkel az aránylag kedvező klimatikus viszonyokkal szemben Európaszerte dühű viharokat jelentenek.

Angliában orkányszerű hóviharok vannak, amelyek su-

lyos forgalmi zavarokat idéznek elő s a híresen pontos brit-vasutakon több jelentős szerencsétlenség fordult elő.

Franciaországban szintén orkán pusztít. Marseillesnél földesuszamlás történt s a folyók áradása nagy károkat okoz. Franciaországban is több vasuti szerencsétlenség fordult elő. Spanyolországban nem kevésbé erős nagy viharok és áradások pusztíta-

nak, tetemes kárt okozva az államnak és magángazdaságoknak.

Az időjárás egyenlőtlensége a Balkánt sem kíméli, különösen a Száva duzzadt meg és lépett ki medréből s az áradás jelentékeny károkat idéz fel. A viharos idő áldozatai között számítható Hága mellett négy autótútas, akik a nagy ködben Halfivég községénél

autójukkal egy csatornába zuhantak.

Csak egy személyt tudtak megmenteni.

Franciaországban Chinon mellett a gyorsvonat a rémes időjárásban egy sínken átfutni akaró autót sodort magával.

öt utasából hárman meghaltak,

egy súlyosan megsebesült, s csak egy ember menekült meg.

SPORT

HAZI SAKKVERSENY AZ NSE-NÉL

Nívósnak ígérkező sakkverseny kezdődött tegnap este a Nagyvárad Sport Egylet klubhelyiségében. A mérkőzésen részt vesz a sportegylet valamennyi kiváló sakkozója. Eddig Vargha Jenő, Beznák Béla, Petrovics Mihály, Székely Gyula, Ulférth József és Fehér Jenő neveztek be, de lehetséges, hogy Nagyvárad kiváló mesterei közül is indulnak néhányan és a verseny lefolyása alatt előreláthatólag még számos nevezés fog történni.

A klub összes termeiben állandóan folynak az érdekesebbnél érdekesebb sakkmeccsek s az összes helyiségeket már is zsúfolásig megtöltötte a játékosok és érdeklődők serege.

A zsűri határozata szerint az egész verseny körnévközés keretében fog lefolyni s a győztesek közül a két első értékes díjjal tüntetik ki, míg a többi résztvevő pontok szerint való helyezést érhet el.

Január másodikán kezdődnek a Nac tornaórái. A Nagyvárad Atlétikai Club értesíti tagjait, hogy a karácsonyi ünnepekre való tekintettel tornaórái január 2-ig szünetelnek.

Január 2-ig nem fogad el beadványt a törvénytörvény

A nagyvárad törvénytörvény december 25-én megkezdődött szünetie január 2-ig tart. Ez alatt az idő alatt a törvénytörvény egyetlen szekciója sem

fogad el beadványt.

Kivételt csak azon esetek képeznek, ha gyilkosságról, vagy hasonló más természetű bűntényről van szó.

A Magyar Párt hivatalos értesítései

A törvényelőírta határidő, ami a választói névjegyzékek kiigazítása céljából előíratik, december 31-én lejárván, tájékozódásul közöljük, hogy az országos képviselő és szenátorválasztói törvény 15. §-a értelmében az állampolgársági igazolvány, születési anyakönyvi kivonat, iparigazolvány, vagy személyazonossági igazolvány alapján történik a névjegyzékek kiigazítása és pedig mindazok részére, akik időközben nyertek választói jogosultságot, akik valamely tévedésből kifolyólag az elmúlt évben a választói névjegyzékből kimaradtak, akik az elmúlt évben tévesen voltak a választói névjegyzékbe felvéve.

Ugyanezen kiigazításra jogosultak a közigazgatás egységesítéséről szóló törvény 158. §-a értelmében azok is, akik a községi választók névjegyzékéből kimaradtak volna.

Figyelmeztetjük magyar testvéreinket, hogy politikai jogaik gyakorlásához szükséges kellékek megszerzésével úgy önmagukkal, mint fajukkal szemben, köteleességüknek tesznek eleget.

Felhívjuk összes magyar testvéreinket, akik mai felhívásunkat elolvassák, hogy a névjegyzékbe való felvétel fontosságáról összes ismerőseiket haladéktalanul felvilágosítani köteleességüknek tartásuk, annál is inkább, mert a választói névjegyzékek kiegészítése évenként csak egyszer eszközölhető.

Ha valaki az egy kiigazított névjegyzékéből is kimaradna, jogában van a községhezánál való kifüggesztéstől számított 8 napon belül az illetékes járásbírósnál fellebbezni.

Mindazoknak, akik esetleg valamely tanácsra szorultak, díjtalanul rendelkezésre áll központi irodánk, azonban a szükséges tud-

nivalók a járási tagozat elnökségénél is megtudhatók.

Felkérjük mindazokat, akik iskolai szabálytalanságokért orvoslást akarnak szerezni, hogy az adatok ismertetése és a tanuk megnevezésével ellátott és a központi tanfelügyelőséghez címzett kérvényeket mielőbb behozzák, hogy azt a címzett hatóságnak elintézés végett továbbítsuk.

Mult heti hivatalos értesítésünkkel kapcsolatban többen felkeresték pártirodánkat, hogy az urbéres gazdaközönséget és közbirtokosságot érdekli alapszabálytervezet szükséges kelleit megismerjék.

Értesítjük mindazokat, akik általunk a különböző hatóságokhoz kérvényeket adtak be, hogy azoknak mielőbbi elintézésétőlünk telhetőleg sürgetjük.

Ezuton is felkérjük minden magyar testvéreinket, akik ezen kötelezettségüknek eleget nem tettek volna, hogy a párt tagjai sorába haladéktalanul beiratkozzék. Nagyvárad, 1927. december 27.

Dr Markovits Manó s. k.,
a propaganda bizottság elnöke.

Dr Kóvér Gusztáv s. k.,
a propaganda bizottság alelnöke.

NAPPAL | FOTEL

Uj rendszerű összeeszközhető fotel mely éjjel ágynak használható

már 3300 leltől kapható

ART kártyásnál

Cosbuc (Szalárdi)-utca 9. szám.

Rosenzweig-palota

TEL | 3883 | ABY

x A „Nagyvárad Estilap“ Budapestén állandóan olvasható a Park Szálloda kávéházában, VIII. Bercsényi tér 10.

Zürichi nyitás

BUKARESI 310.-

BERLIN	— — —	12370.-
NEW-YORK	— — —	517.25
BUDAPEST	— — —	9055.-
PRAGA	— — —	1532.-
BECS	— — —	7315.-
PARIS	— — —	2036.75
LONDON	— — —	2526.-
MILANO	— — —	2731.50

Váradai árfolyamok

PENGO	— — —	28.45
CSEHKORONA	— — —	4.85
DINAR	— — —	2.95
SCHILLING	— — —	22.95
MARKA	— — —	38.75
FR. FRANK	— — —	6.45
SV. FRANK	— — —	31.35
LIRA	— — —	8.60
DOLLAR	— — —	161.75
ANGOL FONT	— — —	792.-

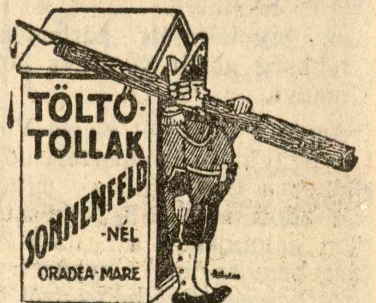
Tunisba hívják a munkácsi rabbit

— Saját tudósítónktól —

A munkácsiak tudós papja, Spira főrabbi nemrégiben Marienbadban egy helyen közhalmazt talált, melynek egyes kövein ó-heber feliratok állottak. Spira főrabbi hosszas tanulmányozás után megfejtette a feliratot és megállapította, hogy a kövek a nagy zsidó misztikus tudós: Bal Sém templomából valók. A munkácsi rabbi lelete azonnal híressé lett és belekerült a világsajtóba. Tudomást szereztek a dologról az afrikai Tuniszban is, ahol a marienbadi romokhoz hasonló közhalmazt találtak, de a rajtuk lévő feliratokat megfejtetni nem tudták.

E napokban Spira főrabbi francia nyelvű levelet kapott a tuniszi zsidó hitközségtől, amelyben azt írják, hogy a sajtó útján hozzájuk is eljutott a marienbadi lelet híre, s minthogy ők most templomot szándékoznak építeni, egy telket vásároltak, melynek helyén az ásatások alkalmával héberbetűs köveket és falat találtak, arra kéri a rabbit, hogy látogassa meg őket és próbálja a feliratokat megoldani.

Spira főrabbi válaszában azt írta, hogy a meghívást elfogadja, előbb azonban arra kéri a tuniszi hitközséget, hogy írja meg, milyen a tuniszi zsidóság és van-e rabbijuk? Kedvező válasz esetén Spira főrabbi nemsokára utra kél Afrika felé.

Mozgósínházak műsora

Heyman-Szinkör

Ma 5, 7 és 9 órákor

II. József császár
és a
susztterleány

Monopol: Filmcentrala

Harry Liedtke
Xenia Dcsni
Livio Pavanelli

Apolló-Filmszínház

Ma, szerdán 5, 7 és 9 órákor

Suderman regénye

A Rókaut

A főszerepben:

Jack Trevor

Szenzáció lesz a

Szilveszteri kabaré

Igen olcsó helyárak
Csak felnőtteknek!

Filmpalace

Sas-palota

Ma 5, 7 és 9 órákor

közkívánatra meghosszabbítva

Az algiri asszonynegyed

A főszerepben: Kamilla Horn
és Maria Jacobini

Holnap először

Óriások utja

Pierre Benoit regénye

Óriási film
az
Óriások útja
Pierre Benoit regénye
holnap a
Filmpalaceban

**II. József császár
és a suszterleány**

Nyolc zsufolt ház. 8000 ember mulatott és gyönyörködött a Heyman Szinkör ünnepi műsorán, amelyet még egész héten vetíteni fognak, hogy mindazok megnézhessek, akik még nem látták és mulatni, gyönyörködni akarnak Harry Liedtke és Xenia Desni kedves játékában, akik ebben a nagy kiállítású filmben a legtökéletesebbet nyújtják. A II. József császár és a suszterleány filmre a kedvezményes jegyek mátol kezdve érvényesek!

Husórlók, zsirbödönök, háztartási cikkek legolcsóbb árban **KUN** vaskereskedőnél 3604=4

Elysee-Palota

Ma 5, 7 és 9 órakor
a legizgalmasabb
filmszenzáció

**Fehér
rabszolganő**

Liane Haid
Charles Vanel
Wladimir Gaidarov

Minden anyának,
Eladósorban levő leánynak
Nősülendő fiatalembernek
tanulságos

Jön a matinék matinéja
Marica grófnő
Harry Liedtke
Vivian Gibson

Megnyit

Weber új Model Áruháza

Vlahuta (Szt. János)-utca 2. szám
(a volt cukorka-üzlet helyiségben)

Gyermek- és női kész
ruhák, felöltők, kabátok
óriási választékban.

Végigbélelt kabátok
már 1000 leitől.

Előnyös részletfeltételek
bevezetve. 23

Vak szerelmében tévedésből mást vett feleségül egy váradi fiatalember

Az év legszenzációsabb válópöre

Még 1926. nyarán kezdődött ez a tragikomikus história. Mindahárom szereplő eléggé ismert Nagyvárad társas köreiből. Az uszodában kezdődött, talán éppen, amikor a lány gyönyörű karcsu testét egy merész „fejes” után szerelmes mohósággal nyelte el a viz.

Különbözik mindegy, milyen pillanatot volt a döntő. A lényeg az, hogy az uszodában látták meg egymást először. És még sokszor találkoztak ott, de sohasem beszélgettek, soha sem jutottak elég közel egymáshoz, aminek egyszerű oka, nem ismerték egymást. A fiatalember egyszer egy délután, a rekkenő hőség pressziója alatt elment az uszodába. És ezen a nagy napon meglátta a feltűnően szép, vékony, plasztikus alkatú feketeszemű, kreolbőrű lányt. És nézte, nézte, nézte, a vízbe egész elfelejtett bemászni. Az urilánynak tetszett a hódolat. Örült, hogy valaki intenzív figyelemben részesíti, örült a felfedezett bizakodásával, bármennyire különösen hangzik is ez. Régi dolog, hogy Váradon nem szoktak felfedezni olyat, aki még nincs felfedezve. Így fordulhatott elő az a ma szokatlan eset, hogy a gyönyörű lányt mindaddig senki sem méltatta figyelemre. Csupán az ifjú magánhivataltok rajongott érte, az első impresszió hatása alatt, miután lelkét még nem fertőzte meg a strand romboló atmoszférája.

A férfi majdnem mindennap hűségesen eljárt Pankolics apó műintézetébe és bámulta a lányt. A lány két hónapi flört alatt, mindössze két napot mulasztott. Ezen a két napon a fiatalember halálos bánatot érzett és végigszta egyszer-egyszer az uszodát.

De elmúlt a nyár. És jött az ősz. A lány eltűnt a fiatalember szeme elől. Hova tűnt? Ki tudja? Se utca, se kávéházban, színházban, moziban — sehol, mintha a föld nyelte volna el. Hiába kereste eszeveszett szerelem korbácsütéseitől zaklatva a jó fiú. Így telt el három hosszú hónap, álmatlanul, vak, reménytelen szerelemben.

Végül!
Egy vasárnap délelőtt a korzón találkoztak. A fiatalember barátaival sétált, akik ismerték nagy szerelmének előzményeit. A lány az anyjával jött, beszélgetve és nem ismerte meg imádóját. Elment volna mellette anélkül, hogy egy pillantással is megkülönböztesse.

A fiatalember majdnem elájult az izgatottságtól. De erőt gyűjtött és nem csürte-csavarta a gondolatát. Odalépett a két nő elé. Erőteljesen mosolygott.

— **Bocsánat, —** mondta pathetikusan ... **t vagyok. Nem tudok ellenállni az érzelmim parancsolatának ...**

A két nő egymásra nézett meglepetten, vajjon mi! akarhat? — kérdezte csodálkozó szemük.

— **Drága kisasszony —** folytatta a fiatalember. — **Mióta önt megláttam ... halálos szerelem**

gyult a lelkemben ön iránt. **Legyen a feleségem!**

Minek kertetünk tovább. A fiatalember elvette feleségül X. Gizikét, aki először azt hitte, bolondul van dolga, részben, mert hozomány nélkül akart nősülni, részben pedig a föllépése miatt.

A fiatalember boldog volt, de megállapította, hogy a lány egész közelről mégsem olyan nagyon szép. Egy kicsit keresztbe is áll a szeme, meg mintha sokat fogyott volna az utóbbi időben. De hát mindezek a körülmények a nagy lelki megnyugvás mellett, szinte semmivé zsugorodtak. Eltelt egy év. Aránylag szépen éltek. A szerelem szenvedélye ugyan mindinkább lehadozóban volt, de ez nem tesz semmit. Majdnem mindenütt így van ez, ha már férfiak és feleségek, akik valamikor egymást szerették. De az ifjú férjben nem szűnt meg egy nagy nosztalgia a régi szép napok iránt, amikor reménytelenül szeretett. És sokszor fölsírt benne a panasza.

— **Hát így szeretoszlik lassan, minden álmom ...**

A férj és feleség életébe ez előtt egy hónappal, mint a villámcsapás egy békés házikóba sujtott egy váratlan, tragikus esemény.

Vasárnap délelőtt. Népes korzó. Ők is kettesben sétálnak, fel-alá. Egyszer a férj felkiált.

— **Szent Isten!**

Szembe jött velük egy gyönyörű lány. Az igazi. Akit szeretett, az uszodai Vénusz. Aki helyett elvett vak szerelmében egy hozzá hasonlót, egy kevésbé szép, kevésbé ingerlőt, mást, mást ...

A fiatal asszony azt hitte, hogy a férje rosszul lett. Mert ... **t megtántorodott és majdnem elájult az izgalomtól, mint akkor ...**

A szegény kicsi asszonynak ott-hon elbőgte bánatát a férj.

Most válnak. Már külön is költöztek.

Ami a legtragikusabb az egész históriában az, hogy a gyönyörű lány, a korzó egyik legszebb ékesége, aki nemrég jött haza külföldről — menyasszonya egy genfi fotografusnak.

Politikai válság Angliában — az imakönyv miatt

Leszavazták a kormányt és így a régi „Prayer Book” marad használatban. — Még a Népszövetségért való imát is be akarták venni az új könyvbe.

— Saját tudósítónktól —

Londonból jelentik: Közvetlenül a karácsonyi vakáció előtt olyan izgalmas ülése volt az angol alsóházban, amilyenre esztendőnk óta nem volt példa.

Napirendre került az anglikán egyház imakönyvének reformja, amelyet a felsőház már elfogadott, és amelyet maga a canterbury érsek ajánlott törvényerőre emelni. Jellemző az angol viszonyokra, hogy ott még az imakönyv szövegét is a törvényhozás állapítja meg.

A parlamenti tárgyalás váratlanul szenzációs eredménnyel végződött. A képviselők többsége elvetette a törvényjavaslatot, leszavazta a kormányt és a hivatalos egyházat, konzervatívabb álláspontot foglalt el, mint a főrendiház és érvényben hagyta az évszázados, régi imakönyvet, amelynek utolsó megszüvegezése még 1662-ből való. A törvényjavaslatot az angol alsóház 247 szavazattal 205 ellenében vetette vissza.

A szavazás után valóságos fejtelenség keletkezett a ház-

ban. A folyosókon mindenütt csoportokba verődtek a képviselők, némelyek lelkesen és örömmel gratuláltak egymásnak, mások meg elkeseredetten tárgyalták az eseményeket. A canterbury és a yorky érsek a pairtribünön hallgatták végig az egész vitát és a szavazás után karonfogva, lehajtott fejjel távoztak a parlament épületéből.

Az imakönyv reformjának bukása mélyeséges kihatással lehet az egész egyházi és politikai életre. A Common-Prayer-Book, a hivatalos ima- és szertartási könyv szövegezése még 1549-ben készült és 1662 óta változatlan. Husz év óta dolgoznak a reformon, még 1904-ben küldötték ki egy bizottságot, azzal a feladattal, hogy az imakönyv szövegét a változott viszonyokhoz képest az dolgozza át. Közbejött a világháború és a nagy reform mostanáig húzódtott. Alaposan megvitatták a reform minden részletét és nemcsak a laikusok, hanem az egyházi körök is megállapodtak a mostani javaslat szövegében. Így került a tervezet a felsőház elé, amely annak idején páratlan érdeklődés mellett, zsufolt padosorok előtt szavazta meg a javaslatot. Már egészen biztosra vették, hogy a törvényhozás magáévá teszi a

Nyakkendőkben nagy ujévi vásár!

Fehérneműek mérei
után készülnek

3001-2

Roth M. Utódánál

tervezetet, senki sem gondolt arra, hogy az alsóház fogja megbuktatni.

Pedig ez az új imakönyv lett volna hivatva a számtalan felekezetekre és szektákra tagolt Anglián egyház egységét megtörteni, sőt az anglikánokat is egyesíteni az államvallás keretében. A legkényesebb kánoni kérdésekben olyan kompromisszumokat állapított meg, amely mindenkit kielégíthetett volna. A lelkeseknek teljes szabadságot adott, hogy az imák szavait a helyzethez képest tetszésük szerint megváltoztassák, az istentiszteletek idejét megrövidítsék és rögtönzött imákat mondjanak el. Új imádságokat iktattak be a királyért, az angol birodalomért, a gyarmatokért, politikai és ipari problémákat is imádságba foglaltak, könnyörögtek volna egészen aktuális humanus missziók sikeréért, még a Népszövetségért is.

A katolikusok kedvéért imádkoztak volna az elhunytak lelkiüdvéért is, az érsek szerint a világháborúban elesettek emléke indokolta ennek az egészen új imának meghonosítását. A külső szertartásokra nagyobb súlyt akartak fektetni, a ceremóniákban nagyon közeledtek volna a katolikus szertartásokhoz és az úrvacsora felvételét, a gyónást és az utolsó szentséget egészen katolikus rendszer szerint óhajtották bevezetni. A keresztelési szertartásnál ezzel szemben a protestánsoknak tettek engedményt, az egész ceremónia inkább szimbólum, mint szentség jellegének látszott volna. Az esküvőnél mellőzni akarták a nő hűségét és engedelmességét esküjét azzal az indoklással, hogy erre az angol nőnek nincs szüksége.

A legfontosabb azonban mégis az egységes vallás és szertartási rend megteremtése lett volna, ez azonban az alsóház váratlanul konzervatívabb állásfoglalása miatt végképpen elmaradt. Most már évtizedekig nem lehet szó az ősi imakönyv reformjáról és a Comen-Prayer-Book szentségéhez senki sem mer többé rozzányulni. Azt hiszik azonban, hogy még fontosabb politikai és egyházi változásoknak is közvetlen okozója lesz az alsóházi debacle, amely olyan váratlanul jött, hogy a hivatalos körök el sem tudják képzelni a hangulatváltozás tulajdonképeni okát.

Wallerstein butorok

legszebbek, legjobbak
nagy választék

Az újévi ünnepekre és egyéb alkalmakra **bor-szükségletét** szerezze be (5 litert házhoz szállítok)

Jelinek Géza

minta borpincészetében
Caragiale (Nyárfa)-utca 5. szám

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda este fél 9 órakor: Mesék az írógepről, operett újdonság negyedszer, C bérlet. Sorozat sz. 59.

Csütörtök este fél 9 órakor: Mesék az írógepről, operett újdonság ötödször, A bérlet. Sorozat szám 60.

Péntek este fél 9 órakor: Noszthy fiu esete Tóth Marival, vígjáték repriz, Gál Piri és Kaszab Anna felléptével. B bérlet.

Szombaton este fél 9 órakor: Bohózat egy párisi szállodában, bohózat újdonság. Bemutató, C bérlet.

Szombat éjjel 11 órakor: Szilveszteri kabaré.

Vasárnap délután 4 órakor: Szilveszteri kabaré.

Vasárnap este fél 9 órakor: Bohózat egy párisi szállodában. Bohózat újdonság másodszer.

— A Mesék az írógepről óriási sikere. Rendkívüli siker és ünneplés kísérte ennek a bájos operettnek eddigi előadásait. Ennél mulattatóbb és melódikusabb operettet egyhamar nem is látott a közönség. A Mesék az írógepről sikereit tovább is aratja, ma és holnap este, amikor újra műsoron lesz.

— Noszthy fiu esete Tóth Marival, Gaál Piri és Kaszab Anna felléptével. Harsányi Zsolt pompás vígjátékát a múlt szeptemberben óriási sikerrel mutatta be a színház. Ezt a darabot újítja föl teljesen új szereposztással és új betanulással pénteken este a színház. Mari szerepét Kaszab Anna játssza. Részt vesznek még a darab előadásában Székely Klári, H. Körösi Juci, Gróf László, Kovács, Bereng, Horváth, Tompos, Kornai, Kertész. A Noszthy fiu felújítása egyik legjobb és legkellemesebb estje lesz a közönségnek s a darab B bérletben kerül előadásra.

— Bohózat egy párisi szállodában bemutatója. Javában folynak a próbák a Bohózat egy párisi szállodában című darabból. Igazi telivér francia bohózat ez a szellemes ötleteknek és fordulatoknak gazdag változatával. Állandó kacagás fogja kísérni ezt a pompás francia bohózatot, amelynek bizonyosan óriási sikere lesz és annak szellemes jelenetei elfeledtetnek minden gondot a nézőtérben. A darab bemutatója szombaton este lesz C bérletben s utána új év első napján este fél 9 órakor kerül előadásra.

— Szilveszteri kabaré. Az ó évtől egy rendkívüli változatos műsoru kabaré előadással bucsuztatja el a színház a közönséget. Kacagás, vidámság és jókedv fogja betölteni Szilveszter éjszakáján a színházat, mert igen változatos kabaré műsori állított össze a színház. A változatos kabaré műsorban lesznek kis blüettek. Különösen ki kell emelni három szenzációs 1 felvonásos bohózat újdonságot, amelyek a budapesti Andrassy-uti Nagy Endre kabaré műsorából valók. Egyelőre megemlítjük még Kaszab Anna szenzá-

ciós műsor számát, aki tehetségének eddig be nem mutatott teljességét rendkívüli meglepetésben részesíteni. A több óráig eltartó Szilveszteri kabaré olyan szenzációs összetételű lesz, hogy aki jól akar mulatni, okvetlenül jó előre biztosítja jegyét a Szilveszteri kabaré előadásra.

MOZI

AZ APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán: 5, 7 és 9 órakor: Sudermann regénye, a Rókarut, a főszerepben Jack Trevor.

Csütörtökön: 5, 7 és 9 órakor: Rókarut.

Pénteken: 5, 7 és 9 órakor: Rókarut.

Szombaton: 3, 5, 7 és 9 órakor: Rókarut. Kedvezményes jegyek szerdától érvényesek.

Szilveszter éjjelén nagy kabaré. Remek műsorral.

A FILMPALACE MŰSORA:

Szerda: 5, 7 és 9 órakor közkívánatra meghosszabbítva az „Algiri asszonynegyed”. Az Ufa nagysikerű filme.

Csütörtök: „Óriások utja”, Pierre Benoit hatalmas regénye.

Péntek: „Óriások utja”

Szombat: „Óriások utja”.

Neyman szinkör

Szerda 5, 7 és 9 órakor: II. József császár és a suszterleány.

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor: II. József császár és a suszterleány. Harry Liedtke és Xenia Desnival.

Ami a Ben Hur férfiben, az a Skarlát betű — nőben

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték bőven
alkalmat nyújt Önnek erre:

Legnagyobb nyereség szerencsés esetekben:

10 millió lei = 2 millió Kc

2 jutalomdíj à 3 1/2 millió lei = 700.000.— Kc

2 nyereség à 1 1/2 millió lei = 300.000.— Kc

2 nyereség à 1 millió lei = 200.000.— Kc

1 nyereség à 1/2 millió lei = 100.000.— Kc

és sok nyereség à 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lei
azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 Kc stb.

Összesen 115.000 nyereség.

285 millió lei = 57 millió Kc

összértékben.

Minden egyes nyereség készpénzben és levonás nélkül
lesz kifizetve.

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. oszt. huzása 1928 január 18-án.

Rendeljen azonnal az általánosan ismert

Fortuna Bankháznál Bratislava

Megrendelő lap. — Borítékban küldendő.

FORTUNA Bankháznak

Bratislava, Csehszlovákia

Küldjön I. oszt. huzásához

..... egész sorsjegyet à 400.— lei ..... lei à 200.— lei ..... negyed à 100.— lei

Az összeget Önnek a sorsjegy vétele után vagy postautalvánnyal vagy pénzeslevélben átutalom.

Név: .....

Hely: ..... Utca, út: .....

N

Mindenki régen tudja, hogy a
legdivatosabb és legszebb hol-
mik legolcsóbb árban kaphatók

ROSENZWEIG-NÁL

3212 óriási választék zsemper, sport,
kelem s szmirna pamutban. Dival
csipkékben és strass csattokban.

Ősszel, télen

"WIMPASSING"

fő és sárcipő

Mesék az írógépről

— Riport egy sikerült operett-bemutatóról —

Szomaházy István, az 1910-es évek legnépszerűbb regényírója, a most elhunyt Szoma bá, amikor megírta harmincezer példányszámú híres regényét, a Mesék az írógépről-t, bizonyosan nem gondolt rá, hogy ez lesz az a műve, amely halála után is ébren tartja ránta az érdeklődést. A Mesék az írógépről, nem az örökkévalóság-
nak készült és az operett is leforgja magát, de előbb elér 100 előadást, megérkezik a kétszázadikhoz Pesten. S szeriáknit fut bizonyosan vidéken is. Minden magyar sikere mellett a messze külföldre azonban aligha fog eljutni, mert Lehman Vilma csak Váradon és Pesten és Szabadkán álmodozik még a bankdirektor előszobájában arról, hogy az őszülő haláléku vezér észreveszi és feleségül valónak veszi észre.

Itt élnek még és álmodnak még mi köröttünk a Lehman Vilma százai, drága barnák és álmalag szölkék, kopott körmökkel és a ujjhegyekkel, de el nem kapható vágyakkal a szívükben. Ők töltik meg a széksorokat, róluk kell beszélni és írni, amikor Lehman Vilmaról, révbejutó karársnőjükről van szó, akiben győz az érény diadala. Nem kritika, riport illi a Mesék az írógépről nagyváradi előadását; a tizenyoic évesek, a husz évesek rózsáiról kell írni s a huszonhat évesek — ó fájdalom! — fonnyadni kezdő hervadásáról, akikben még felgyújt a színpadi izgalom öröme néhány óráig tartó tüzrózsát, mert Lehman Vilma boldog lesz és nászutra a Rivierára indul. Én hosszú hajjal látom ezeket a lányokat ott a nézőtérén és tessék megfigyelni, hogy a kontyuk felcsavarodtak és bocsánatot kér, hogy távol volt egyidőre, mint aki nem tehet róla. A bubik és etonok úgy futnak el sebtében nyelvöltögetve, mint a könnyűvérű nőcske szeptemberben a férj mellől, mert azonnal belép a háziasszony. Gretchenek tűnnek fel és loknik s kacérokó frou-frouk s a lányok tápadt szájáról a kórszéken lemulik a ruzs, ahogy mondják:

— Mi nem tehetünk róla, kérem szépen, velünk elhitették, hogy így tetszünk jobban, pedig mi Lehman Vilma vagyunk. Mink a bankdirektorról álmodunk, de hozzá mennénk a könyvelőhöz is, ha nem akarna milliós hozományt. És próbálják lelebb huzni a szoknyáját. Anyira, hogy legalább a barisnyakötőjüket eltakarja, befedje a térdüket egy kicsit.

Öregedő fiuk arra gondolnak, hogy megálltak 16 éves korukban a villamos megállóknál. Nézni, ahogy fellépő hölgyeknek mily édesdeden villan ki egy pillanatra a bokájuk.

Szomaházy István jóvoltából egy kicsit visszabámulhat az ember abba a korbá, amikor a lányok a bankigazgató felesége szerettek volna lenni, nem a barátójé. Békeffy István és Vadnay László, a pesti kabaréírók, társszerzők nem

sokat rontottak ezen a hangulaton. Lajthay Károly zeneszerző pedig épenséggel azt a muzsikát simította ehhez a békebeli hangulathoz, hogy a visszaemlékezések özőne csurran gazdag forrásu melódiáiból. Kondor Ibolya nem is felejtkezett el róla, hogy nem írunk többet 1910-nél, lefékezte a tul mais primadonna allüroket, ezért tudott mindvégig graciöz Lehman Vilma maradni. Viszont Tompa nem egy hajdani bankigazgató volt, hanem egy mai charleston publi, kár, hogy így ávedett, ami mindenkinél megcsik, de ő van olyan igazi művész, hogy igen ritkán róható meg. Most megragadjuk ezt a ritka alkalmat. Kerész Mancinak ezuttal őszinte si-

kere volt, amit nem kellett fals eszközökkel kiprovokálni. Gróf László kitünő színész és ha nem akart volna színigazgató lenni, nemcsak a neve futott volna be karriért; régen Pesten kapkodnának a színházak érte. A maszkjáért külön meg kell dicsérni Berenghet, a játékáért szintén megkapja az egyest. Ha Stoll Bélának svábot kellett játszania — nem tudjuk bizonyosan — akkor remek volt. Harmath Jolánt elegáns estélyi öltözkészében egy Tutsek regényből vágta ki. Nem akarunk igaztalanok lenni, némelykor egész jó. Komjáthy karnagy zeneszerzői kollegialitással vezényelt, nem síkkadt semmi érték az orchesterben.

A közönség frappánsan mulatott.

Minél több hasonló jó mulatságot ezekben a szomorú időkben... (bárd.)

Asszony elnököl Ausztria felsőházában

„A világ közvéleménye természetesnek találja ma már a nők egyenjoguságát”, mondja az osztrák parlament Felsőházának első elnöknője, Rudel-Zeynek Olga.

(A Nagyváradi Estilap bécsi szerkesztőségétől.) Az osztrák Bundesrat, amely körülbelül felsőháznak, vagy szenátusnak felel meg, az első törvényhozó testület, amely egyik asszony-tagját választotta meg elnökévé. Rudel-Zeynek Olga asszony, a keresztény szocialista párt tagja és a minap megtartott elnökválasztáson az összes polgári pártok bundesrati képviselői reá adták szavazataikat. A Bundesrat elnöknője már átessett az első tüzkeresztységen és az első ülés után, amelyen elnökölt, fogadta a sajtó képviselőit, akik siettek meginterjúvolni a világ első felsőházi női elnökét. Az egyik bécsi estilap munkatársának érdeklődésére Rudel-Zeynek asszony, aki, mielőtt politikai pályára lépett, tanító volt, elmondotta, hogy elnökké való választása nagy visszhangot keltett nemcsak Ausztriában, de külföldön is.

— Naponta egy csomó levelet kapok — mondotta — és figyelemre méltó, hogy egyetlen megnyilatkozás sem tartalmaz tiltakozást. Ennek nagyon örülök, mivel bizonyítékot szolgáltat arra, hogy

az asszonyok helyzete a közéletben megszilárdult.

A világ közvéleménye ma már természetesnek találja a nők politikai egyenjoguságát.

— Ez nagy haladást jelent a múlttal szemben, hiszen néhány év előtt még megmoso-

lyogták volna azt a nőt, ki arra gondolt volna, hogy komoly férfiak gyűlését vezesse.

Ma azonban a férfiak az asszonyokat már szellemi bajtársakként tekintik.

Számos üzemben tapasztaltam már, hogy az együtt dolgozó férfiak és asszonyok előítéletek nélkül állanak szem-

közt egymással, a hamis udvariasság helyét adott a becsületes nyíltságnak, a közös munka új kapcsolatokat teremtett, a nők respektust szereztek maguknak

nemcsak mint feleségek és anyák, hanem mint teremtő és politikailag is tekintetbe jövő tényezők.

— Nem szabad elfeledni, hogy a női mozgalom politikai megnyilvánulásai még újak. — Ehez járul, hogy olyan világnézetű nők, mint én, sokkal később ismertük fel korunk politikai erőinek jelentőségét, mint a radikális érzelmi asszonyok.

Sok előítéletet kellett leküzdenünk, elsősorban azt, hogy a nők kizárólagos feladata, hogy feleségek és anyák legyenek.

Ez az ideális állapot valószínűleg már sohasem tér vissza és egy elveszett paradicsomot nem lehet örökké gyászolni. A nőknek a politikát részletmunkával kell kezdeni. Évekig voltam a nemzetgyűlés tagja, sokat dolgoztam a különböző bizottságokban és ezáltal sokat tanultam. Az asszonyok a politikai arénát csak akkor hódíthatják meg teljesen, ha a politikában

nemcsak a dekoratív dolgokra,

hanem az élet komoly és kényes problémáinak orvoslását tanulják meg látni.

A cár bankárja

SZENTPÉTERVÁRRÓL BÉCSÉN, POZSONYON ÉS BERLINEN AT A PARISI BÖRTÖNBE

(A Nagyváradi Estilap bécsi szerkesztőségétől.) Amint ismeretes, néhány nap előtt Párisban letartóztatták Rubinstein Dimitrájt, a szentpétervári Francia-Orosz Bank egykori igazgatóját, a cári család hatalmas háziszidáját. Allitól valami himisítási ügybe keveredett bele.

Rubinstein, az összeomlás után, nagy vagyonával Bécsbe menekült ahol Kommerz- und Diskontobank néven létesített új pénzüzetet, társulva a hasonló nevű pozsonyi bankkal, amely az új bécsi bankot afiliálta. A tőzsei krach elején a Kommerz- und Diskontobank elsőként omlott össze és Rubinstein nagy veszteségeket szenvedett. Ez azonban nem vette el kedvét a bécsi piactól, hanem bankjának bukása után nyomban érdekeltéget vállalt a gyászos emlékezetű Continentale banknál. Ezzel sem volt több szerencséje, a Continentale Bank szintén összeomlott, nagy botrányok közepette és több más igazgatóval együtt

Rubinsteint is letartóztatták.

Mivel azonban nem sikerült bebi-

zonyítani, hogy büntetendő cselekményt követett el, csakhamar szabadlábra helyezték.

Budapestben, a megbukott Lloyd-banknál vesztett el nagy összegeket,

Zágrábban pedig, az ugyancsak megszűnt Jugoslavenska Banknál érte érzékeny károsodás.

Még mindig tekintélyes vagyona maradt, amikor három év előtt Berlinbe költözött és megalapította a Bank von Beneckendorffot, amelyen azonban csakhamar tuladott. A vevők a hírhedt Barmat-fivérek voltak. Tavaly Párisba költözött és a napokban a táviró azt jelentette, hogy a régi Oroszország egyik leghatalmasabb bankárját hasonló okok miatt tartóztatták le, mint Blumenstein, a kis érsekújvári fezőrt.

Dec. 28. Apolló: Rókaut

Vas- és rézbutorok nagy választékban KUN vaskereskedőnél

Szilveszterkor

15 felvonásos
kacagtató műsor és
filmkabaré a
Filmpalaceban

Kezdje jókedvűen
az újévet!

* Az iparosok Szilveszter-estélye. Évek óta egyik legkedvesebb és legjobban sikerült családi összejövetele a város iparostársadalmának az iparosok Szilveszter-estélye. Ez évben is az év kellemes lezárására és a jövő év biztató reménysége fejében családias jellegű műsorral és tánccal egybekötött Szilveszter-estélyt rendez az ipartestület vezetősége. A rendezők gondoskodni fognak arról, hogy tekintettel a rossz viszonyokra, az iparosság minimális, mondhatni, semmi kiadás mellett találjon legkellemesebb szórakozásra módot. A műsort városunk legjobb műkedvelői elsőrendű zenekari kísérettel és a Gutenberg dalárda fogja szolgáltatni, míg helyiség tekintetében az iparoskör összes termei, a vendéglő helyiség és az emeleti helyiségek fognak rendelkezésre állani. A rendezőség célja az, hogy mindenki a legkevebb kiadás mellett a legnagyobb és legélvezetesebb szilveszteri mulatsághoz jusson, miért is belépődíj nem lesz, csak a felmerült kiadások fedezésére önkéntes adományokat kér. Többrendbeli szerencsemalac és ajándékok ki-sorsolása által a jelenlévők nagyrésze nyereményhez is fog jutni, melyre tekintettel az iparosok, hozzátartozóik és vendégeik mielő nagyobb számban való megjelenését kérjük.

Skarlát betű a filmek királynője

* Olcsóbb az iparosok tűzfája. Az iparosok és hozzátartozóik elsőrendű száraz cserhasáblát házhozszállítva méterenkint 370 lejért száraz hasábos tölgyfát házhozszállítva 360 lejért kaphatnak az ipartestület hivatalában. Kérjük a megrendelést, mert a tagok kedvezménye mellett a szállítás árnyában az iparosmenház is jutalékban részesül. Tisztelettel az ipartestület elnöksége.

* Ha szépet akar, nézze meg az Apollóban a Rókautat.

* Budapestre utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben lévő, elsőrangú PARK-SZÁLLODA, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad. — Igazolványt a kiadóhivatal ad mindazoknak az olvasóinknak, akik az Estilap tiz egymásután következő számát bemutatja. Egyben felhívjuk a PARK szállodának lapunknak más helyén olvasható szíves figyelemre méltó hirdetésére figyelmét.

Mi újság?

* Karácsonyi János püspök névnapja. A katolikus káptalannak bensőséges ünnepe volt tegnap. A papság és a hívők ezreinek osztatlan szeretetében ülte meg névnapját Karácsonyi János dr püspök, az európai hírű történettudós. Reggel csöndes misét hallgatótt Karácsonyi János, majd lakásán fogadta a látogatók jókívánságait. Karácsonyi püspök különben még mindig gyengélkedik. Bár feltétlen pihenőre és nyugalomra volna szüksége, azért így is minden nap kimegy a tudószanatóriumba, melynek megértőbb, lelkes támogatója és patrónusa nem is lehet, mint épen ő.

* Kepes L. Miklós hazaérkezett. Kepes L. Miklós ny. kuriai bíró, aki legutóbb budapesti tartózkodása alatt igen komoly betegségen esett keresztül, hazaérkezett és most már, — mint örömmel értesülünk — tul van minden veszélyen. Orvosi engedéllyel már tegnap kisebb sétát is tett.

Szilveszterkor

olcsón és jól
mulathat
az APOLLO
éjjeli kabaréján

* Halálozás. Nagy János borbély mester 56 éves korában elhunyt. Temetése csütörtök délután fél 3 órakor lesz a C. Negruzzi (Szent Anna) utca 10. sz. gyászháznál. — „Kegyelet”.

* Ha még nem látta, nézze meg a Heyman Szinkör mai műsorát.

* Szilveszteri mulatság. A legkacagtatóbb műsor kerül színre az Elysée-Palota szilveszteri kabaréján. Felhő Ervin, Galambos, Baranyay Jolán, Gál Piri, Hevesi, Lendvai Böske fellépésével.

* Harry Liedtke, Xenia Desni a Heyman Szinkörben.

Harry Liedtke

legszebb
legjobb
legnagyobb

alakítása csak a

II. József császár és a suszterleány

cimű filmben
tapasztható

* Minden leány nézze meg az Algiri asszonynegyedét a Filmpalaceban.

* Minden anya nézze meg az „Algiri asszonynegyed”-et a Filmpalaceban.

* Minden völegény nézze meg az „Algiri asszonynegyed”-et a Filmpalaceban.

* A fogházigazgató köszönete. A nagyváradai ügyészség fogházában lévő foglyok részére a következő adományok érkeztek karácsony alkalmából: Mayer Antal apostoli kormányzó urtól 500 lei, Steiner József pékmestertől 14 darab fontos kalács, Lukács & Co cégtől egy nagy ruháskosár fánk, Wurst cégtől cukorkák, dr Kaczián Kálmán nagyságos asszonytól enni-való, a Nagyváradai Patronázs Egyesülettől 1000 lei. A fogház igazgatója ezúton fejezi ki hálalás köszönetét a nemesszívű adakozóknak.

* Harry Liedtke a legkedvesebb II. József császár és a suszterleány c. nagy sláger Filmben.

* Füzeséry Magda festőművész kiállítása az Apolló büféjében. — Megtekinthető egész nap.

* A chickes öltözködés alapja a szép termet, mit modern szabásu és jó formájú haskötőmelltartó által lehet elérni, melyek újévi kedvezményes árban rendelhetők: Kováts Sándorné haskötő specialistánál, Nilgesz-telep. 4

Kérdezze meg mástól
érdemes-e,
azután nézze meg
az Apollóban

A Rókaut-at

x Ön is gazdag akar lenni? Célját könnyen elérheti, ha a csehszlovák osztálysorsjátékban résztvesz. Vegye figyelembe Fortuna Banküzlet Bratislava, Duna-u. 7. mai lapunk 4. oldalán levő hirdetését és rendelje meg sorsjegyeit a hirdetéshez csatolt megrendelő-lappal. A sorsjegyek csak átvételük után, vagy nemzetközi postautalvánnyal, vagy pénzeslevélben fizetendők meg. Levelezés magyar nyelven.

* Önmaga ellen követ el bünt, ha nem nézi meg a Rókautat!

* Ha olvasta, külön élvezet megnézni a Rókautat!

* Xenia Desni a legbájosabb suszterleány.

Klein és Földes

címfestők

3464

Bul. Reg. Ferdinand
(Rákóczi-ut) 22. szám.

Ujévi és alkalmi ajándékok

Eredeti francia illatszer-
rek, puderek, arc- és
kézfínomítók, szappanok
speciális kivitelben

HYGIEA GYÓGYTÁR

101. Vulcan (Nagy Sándor)-u. 1
(Burberys mellett)

165

Az ELYSEE PALOTA szilveszteri kabaréjának műsora:

Modern házasság bohózat

Az okos, tréfa

Alibi. bohózat

GALAMBOS
kuplék

VITZ TANÁR UR, bohózat

FELHŐ ERVIN
kuplék

Gál Piri, kuplék

Baranyay Jolán
opera-énekeső

Lendvai Böske, kuplék

Kezdeté 11 órakor.

Kezdeté 11 órakor.

Kalapok- és uri divatban a legolcsóbban vásárolhat Lengyelnél

HIREK

A VÁRADI ZSIDÓSÁG GASZA

Az orthodox rabbínatus és hitközség közli:

Holnap országos böjtnapot tart a zsidóság (18 éves koru férfiak kötelesek böjtolni.)

A nagyváradi orthodox hitközség holnap fél 12-kor gyászgyűlést tart.

* Az erdélyi magyar irodalom gyásza. Az erdélyi magyar irodalmi élet egyik legelismertebb reprezentánsa, Sipos Domokos eltávozott az élők sorából. A székely Sipos Domokos nemes hévvel állt faja szolgálatában és iróttal mindenkor a magyarság törhetetlen nemzetszeretete és az őszinte demokratikus meggyőződés vezette. Sipos Domokos még fiatalember volt, alig 36 éves, fiatal szerveztét a tüdőbaj gyűrte le. Asszonyt hagyott özvegyen és gyermekeket árván. Dicsőszentmártonban temették el.

* A 25 éves Temesvári Hírlap. Egy vidéki nagy lap érkezett ritka jubileumhoz ezzel a karácsonnyal, a Temesvári Hírlap. A Bányát legnagyobb és sokáig egyetlen magyar nyelvű napilapja ezt a jelentős dátumot azzal ünnepelte meg, hogy olyan karácsonyi számot adott közönségének, amely egy fővárosi újságnak is becsületére válik. A Temesvári Hírlapot Pogány Mihály alapította és fejlesztette a rutinos, nagy képzettségű újságíró tudásával és fáradhatatlan energiával. Pogány szerkesztő tollal a kezében halt meg, három évvel ezelőtt. Azóta fia lépett örökébe Pogány László, aki, mint író is elismeri nevet szerzett magának, s mint szerkesztő ápolja apa nemes hagyományait. Hűséges segítőtársa ebben a kitünő tehetségű Asztalos Sándor, a lap főszerkesztője.

* A Csáky-betörőbanda az ügyészségen. Dr. Thury Kálmán nagyváradi ügyvéd lakásának betörői: Csáky József, a nagyváradi betörő király, továbbá Csáky felesége és édesanyja a karácsonyi ünnep alatt a rendőrség vendégei voltak. Kihallgatásuk alkalmával végképen kiderült, hogy ők követték el a betörést, amit most már nem is tagadnak. A betörő-családot éppen ezért ma délelőtt átkísérik az ügyészséghez, ahol sorsa felett dönteni fognak.

* Rudolf Meinert die Vorbestra-ten vagy Férfiak, akiknek multjuk van c. Filantropikus és társadalmi filmje a Heymanban

* Vegye igénybe olcsó kotta ajánlatunkat. Hegedüs Hírlapiroda Zeneműosztálya.

* Rasputin, Méregkeverő. Az orosz nép babonái, az orosz urak züllöttsége. Ossendowszky új könyvében a Sötét kelet árnyékában. The Stadow of the Gloomy East. Ára egész vászon kötésben 232. Vidékre utánvétellel Hegedüs hírlapiroda könyvosztálya.

Menyasszonyát és ennek családját kiirtotta, aztán önmagával végzett egy örmény fiu

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Grasse, a Nizza közelében levő kis város, amelyet „virágok városa”-nak neveznek, tegnap megrendítő tragédia színhelye volt.

Egy Etienne Tedjan nevű 22 éves örmény fiatalemberrel menyasszonya Dikuri Tabakian nevű dúsgazdag

örmény leány megtudta, hogy gyógyíthatatlan betegségben szenved; ezért a leány felbon- totta a jegyességet.

Pár perccel később Tedjan valósággal örjögve fejszét és egy revolvert vitt magához s így kereste fel volt menyasz- szonyát. A leány édesanyját, aki elébe ment, a fiatalember

egy fejszecsapással megölte. Ugyanez volt a sorsa a meny- asszony nővérének és két fivé- rének is. Azután bement a fiu menyasszonyának a szobájá- ba, revolverrel többször rá- lött; a leány kiszenvedett. A vérfürdő után Tedjan vissza- ment lakására és végzett ön- magával.

Felborul a város költségvetése, ha a háboruelőtti adósságokat belefoglalják

Már több ízben foglalkoztunk Nagyvárad városának azzal az adósságával, amellyel budapesti pénzüzeteknek tartozik. A pol- gármester a mintegy 26 millió lej tartozás rendezése végett dr. Soós István tanácsosnak és Benedek Aladár pénzügyi osztályfőnöknek kérésében a közeli hetekben Budapestre készült utazni. Ez az utazás azonban egyelőre elmarad, — még pedig azért, mert ma dél- előtt a miniszteriumból egy rende- let érkezett, amely közli, hogy

ezeknek a tartozásoknak a likvi- dálása, valamint a Budapestre fel- szállított értékeknek a visszaho- zása

a kormány hatáskörébe tarto- zik.

A miniszterium azonban ettől füg- getlenül kívánatosnak tartja, ha Nagyvárad városa ezt a 26 millió lejnyi tartozását felvenné az 1928 évi költségvetésbe.

A városházán érthető konsterná- ciót keltett a miniszteriumnak

ez a rendelkezése, mert hiszen

a költségvetést egy ilyen ha- talmas összegű tartozás telje- sen tönkretenné és a város ilyenformán terveiből semmit sem tudna megvalósítani.

Értesülésünk szerint az ügy tisztázása céljából vagy a polgár- mester vagy pedig valamelyik ta- nácsos már a legközelebbi napok- ban Bukarestbe utazik, hogy ott a pénzügyminiszteriumban szemé- lyesen intervenialjon.

Egy váradi detektív megsebesült a székelykocsárdi vasúti balesetnél

Tegnap este kósza rémhírek terjedtek el egy Székelykocsárd és Földvár közötti vasúti szerencsétlenségről, amelynek áldozatai között nagyváradiak is voltak. A hírek következtében kérdést in- téztünk a CFR nagyváradi főnökségéhez, ahol azonban semmiféle felvilágosítást adni nem tudtak. Sőt Kolozsvárról sem kaptunk a katasztrófára vonatkozó jelentést. Már-már meg kellett győződni a hírek alaptalanságáról, amikor az Estilap szerkesztőségébe beállí- tott Pethő Mimi, a Városi Színház volt fiatal színésznője, egy táv- irattal. A távirat szerint Soraeon Sándor, a nagyváradi államrend- őrség detektívje a kérdéses vasúti szerencsétlenség alkalmával su- lyosan megsebesült.

Sikkasztás és csalás gyanúja miatt őrizetbe vettek egy váradi ügynököt

A nagyváradi államrendőr- ségen Mendel József ismert nagyváradi kereskedő felje- lentést tett sikkasztás és csa- lás miatt Keller Fridor ügynöke ellen, aki a feljelen- tés szerint

öt hatvan ezer lej erejéig megkárosította.

Keller ügynöke volt a felje- lentőnek és ezzel az összeggel, amelyet főnöke számára in- kasszált, nem tudott elszá- molni.

A feljelentés alapján a rendőrség ma reggel lakásá- ról előállította Keller Fridort és kihallgatta. A gyanúsított azzal védekezett, hogy az összeget az utazással és üzlet- szerzéssel járó költségekre fordította. Ezzel szemben azonban a feljelentő beigazol- ta, hogy az ügynök összes költségeit ő külön megtéri- tette és így a hiányzó össze-

get a gyanúsított jogtalanul tartotta meg.

A kihallgatás után a rendőr- ség Keller Fridort előzetes le- tartóztatásba helyezte és még ma délelőtt átkísérik az ügyész- séghez, ahol megindul ellene az eljárás.

Leugrott a második emeletről — és nem lett semmi baja

Budapestről jelentik: Pest- erzsébeten, egy Nádor-utcai ház második emeletéről leve- tette magát egy középkorú, jól öltözött férfi. A járó-kelők riadtan futottak a szerencsét- lenség színhelyére és ott a föld- ön találták Stedner János, nemrég még

közismerten gazdag pest- erzsébeti lakost, aki telje- sen leszegényedett és mun- kája sincsen.

Stedner a körülállók legna- gyobb bámulatára

pár pillanat múlva magához tért

s az időközben megérkezett mentők megállapították, hogy hacsak belső sérüléseket nem szenvedett, semmi baja sin- csen.

* Mindenkinek látnia kell Ru- dolf Meinert hatalmas alkotását filmen a Heymanban.

* Férfiak, akiknek multjuk van az idény legutolsó szenzációja.

* Társadalmi akció a vá- radi szegények megmentése érdekében. Minden borzalmá- val jelentkezett már a kemény tél, amely különösen az ezer, meg ezer szegény embernek növelte meg gondterhes életét. A polgármester most társadal- mi akciót kíván indítani. A társadalom tehetősebbjeit akarja megkérni, hogy segítse- nek szűkölködő embertársai- kon. Ezt az értekezletet ma délután hat órakor tartják a városházán és erre a polgár- mester meghívta az összes fe- lekezetek jelkézeit, továbbá a jótékony nőegyletek elnöksé- gét és részt vesznek az érte- kezleten az állandó választ- mány tagjai is.

* Polgárok! Munkások! Ne maradjatok el és nézzétek meg férfiak, kiknek multjuk van c. hatalmas filmremeket a Hey- man Szinkörben!

A VÉGZETES KASTÉLY

— A Nagyváradi Estilap regénye —

(58)

IRTA: MABEL WAGNALLS

Dörzsölgette az eszméletlen ember kezét, szagos üveget tartott az orra alá, amíg az lassan fölnyitotta szemét és zavaros tekintettel körülpillantott a szobában. Most aztán Madame du Hausset a tűzhelyhez sietett, hogy az ott összerakott fát meggyújtja, mert nagyon hideg volt a szobában. A lesqványodott test mozdulatlanul feküdt az ágyon és úgy látszik, újra elvesztette az eszméletét.

— Azonnal hívnom kell dr. Quesnayt — mondotta Madame du Hausset és magára hagyta Destinét, hogy az orvosnak a palotában levő lakására siessen.

Ott állott Destine a tehetetlenül fekvő alak előtt és éppen olyan sápadt lett az arca, mint azé, a káka reszketelt, a keze jég-hideg volt, szíve pedig a megpatlanásig dobogott. Lassankint aztán újra eltöltötte szívét az ifjúság ereje és derűje, a nem remélt boldogság öntudatra ébredése. Nem mozdult helyéről. Nagy csodálkozással nézte az előtte fekvő alakot, mint akinek szeme láttára valami nagy csoda történik.

— Ó é! De Vrie gróf é! Ó Madonna sanctissima! Nem halt meg!

Fészülten figyelte lélekzétvételét! Egy pillanatra sem vette le tekintetét róla. Bár lesqványodott, sápadt volt az arca és elrútította a szakállát, az ő szemében még mindig a ragyogó, hódító lovag volt.

— Imádsága tehát meghallgatásra talált! Ó visszatért hozzá!

Destine ebben a pillanatban térdre borulva tudott volna nála énekeket zengeni az égnek túlaradó boldogságában. Nem tudott betelni a csodával. Forgószélként zúgtak végig agyán az emlékek, a bouvier-i erdők, megnentője, a st. cyri kápolna, Belle rue!

Egyik pillanatban úgy tűnt föl előtte, hogy ragyogó perspektíva nyílik meg számára az események e misztikus sorában és a sors labirintus utjai egyszerűben föltárlódnak. A másik pillanatban meg úgy érezte, mintha csak ál-mában járna ezen a különös világtól elzárt helyen.

Ekkor tért vissza Madame du Hausset dr. Quesnay-vel és ennek szolgájával. A beteget aggasztó, lázas deliriumban találták. Az orvos kiküldte a hölgyeket és szolgájával együtt éjszakára magára

vállalta a beteg ápolását. És a két férfi hozzáfogott a kemény munkához. A szegény grófon eret vágtak, teleragasztották flastromokkal és kötésekkel, raktak rá addig, amíg látszólag még gyöngébb nem lett, mint előbb volt. De miután egyidejűleg ellátták étellel és itallal, állapota nem volt reménytelen.

Másnap reggel Destine és Madame du Hausset is résztvettek az ápolásban.

Néhány bizonytalan nap következett, de végre a fiatalság ereje legyőzte a bajt. A hosszú ideig tartó láz azonban annyira kimerítette Romaint, hogy csak bágyadt tekintettel nézett szét maga körül, látta a körülötte foglalatosskódó alakokat, de ahhoz már gyöngé volt, hogy megkérdezze: kik és hogyan kerültek melléje. Csak lassan tért vissza az ereje és valahogy egy kissé már kezdett hasonlítani saját magához.

(Folytatjuk.)

Vaskereskedéseknek nagy árengedmény, olcsón
nichelez.
galvanizál, esztergál
a Galvanopol
Sztaroveszky-u. 13
146

Eladó Tache Ionescu (Körös)-utca mellett üzletes magánház, istálló, kocsiszín, nagy udvarral 250 000 leiert.
Magánház Eul. Regele Ferdinand (Rákóczi-utól) 10 percre 2 szobás lakással 220000 leiert.
Keresek autójavitóüzemnek helyiséget, esetleg lakással.

„Ardeal“-iroda Főposztalutca 107-2

Budapestre utazik?

20% engedményt kap
mint ezen lap előfizetője olcsó szoba-árainkból,

10% engedményt kap
olcsó éttermi árainkból.
(Kitűnő házi konyha)

5 pengőt megtakarít,
autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét 1 perccel alatt a pályaudvarról

Ölthon érzi magát
jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg.

Saját érdeke
ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg

GRAND HOTEL

PARK

NAGYSZÁLLODA

BUDAPEST

VIII., Baross-tér 10.
a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

A PRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

KÉPKERETEZÉST, nagy áru készlet redukálás miatt, gyári áron alul készíték. Banyik, Vlahuta (Szent János) utca 6.) nyílt üzlet. 3887

1000 ridikült selejteztünk ki, melyeket félárban adunk el. Bőráruipari Rt. Ierakata, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 5. 742

HA van Pénze, Ha nincs Pénze, Ha lesz Pénze, mindenképp vásárolhat előnyös heti vagy havi részletfizetésre női kabátokat, szőrmézve is, férfi öltönyöket méret szerint, férfi és női szöveteiket minden minőségben, vásznakat, sifonokat, batisztokat, damaszt, zeffir, pouplin, selyem, flanel, barchend, bársony, opál batisztok, glottok, paplanok és minden divat árut. Látogassa meg üzletemet és győződjön meg előnyös és előzékeny kiszolgálásomról, a ki ezen hirdetésre hivatkozik 2% engedménybe részesül. Rottenberg Márton, Jorga Miklós (Zöldfa) u 15. szám. 3793

„BUCSU”. Már írtam egyszer, de akkor még bizonyára nem volt itthon. Nagyon kérem, tudassa, hogy a jövő héten pénteken vagy szombaton mikor és hol láthatom? Kézcsók. 788

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnalra, fűtés és világítással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet a „Metropol” szálloda portásánál. 3950

BUTOROZOTT szoba központban uriembernek, fürdőszoba használattal elsőjére kiadó. Cimet Hegedüs hírlapirodába kérek. 752

HAROMSZOBAS, szép lakás kiadó. Cipariu (Hodossy Miklós) utca 10.

GARCONLAKAS, fürdőszobával orvosi rendelőnek, vagy ügyvádi irodának, központban kiadó. — Butorozott szobák, fürdőszobávból, elegáns, egyszerű, a város különböző részén. Banázné utóda, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. fél 10—fél 1. 3712

ALKALMAZÁS

BARMILYEN üzletet elszámolásra elvállalnék, óvadékkal. Cimet kiadó. 778

100 kötet komplett Jókai eladó. Cím Hegedüs hírlapirodában. 749

VOLT rendőr keres bármilyen alkalmazást, igen szerény igényekkel. Cím: Goldsteinné, Avram Jancu (Kossuth) utca 8.

HAZI varrónő, ki Pestről most jött vissza, házakhoz ajánkozik, 250 lej napidíjért. Cím a Hegedüs hírlapirodában. 784

PERFECT magyar, német levelező állást változtatna. „Ponios” jelígerre a Hegedüs hírlapirodába. 786

VIZSGAZOTT gőz, gáz és villanykezelő, állást keres, mester-sége lakatos. Petri Joan, Jónás-telep. 782

EGY, kettő, három, négyszobás lakásaim vannak, lelépés nélküli. Magán bérházak, házrészek, kedvező fizetéssel, Balázné utóda, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. fél 10—fél 1. 3712

ROMANUL beszélő ügyes csempés segédet felvesz a Kurtág Buffet. 791

ÖNALLÓ fiatal asszony házvezetőni állást keres. Magános urnál, (esetleg vidékre is). Cím a kiadóban. 789

SZABASZOKAT, tűzőnket felvesz a Derby cipőgyár. 765

SZOPTATÓS dadának ajánko-zom. Kovács Ilonka, Bábaképezde. 783

MEGBIZHATÓ, jól főző minden szakácsné felvétetik azonnal. Lengyel István, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 5. 785

JOB házból való zsidó lány egyszerű, fiatal vagy öreg párhoz mindenesnek ajánkozik. Victoriei (Kolozsvári) utca 14. Nussen-zweig. 777

JÓ bizonyítvánnyal mindenes felvétetik. Millerand (Arany János) utca 4. 781

KERESKEDELMIT végzett fiatalember január 1-re felvétetik (román anyanyelvűek előnyben). Franco Romana biztosító. 2392

PENZKÖLCSÖN

PENZKÖLCSÖNT nyújt kézi ledeztet egyezer leitől kezdődőleg. Házulajdonosok Bankja, Delavrancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2. 3709

KÜLÖNFÉLÉK

KALYHA olcsón eladó. Zsigmond Miklós (Lukács György) utca 33. szám. 790

EGY garázs két autóra és hozzá egy szoba azonnalra kiadó. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 43.

Karikagörö svájci kar- és zsebórák nagyon olcsón kaphatók
URÁN-nál 6-2
Nic. Jorga (Zöldfa)-utca 8. szám.

Új könyvek

a Hegedüs hírlapiroda kölcsonkönyvtárában

Adlersfeld B.: Régi történet 3798
Braun Curt: Gyémánt rablók 3800
Braun Curt: Hármás hurok 3801
Bourget: Parkettáncos 3778
Courts M.: Barátnők 3789
Csathó: Mindhalálíg 3790
Curwood: Aranybánya 3793
Farrere: Száz arany millió 3781
Földi M.: Másik élet 3792
Lehne: Grófné szerelme 3797
Lehne: Kié vagyok 3796
London Jack: Mélység 3785
Herczeg: Milói vénusz karja 3788
Rosenhayn: Titokzatos ténykép 3799
Sinclair Upton: 100% 3784
Surányi M.: Noé bárkája 3791
Werner E.: Dacos szerelem 3794
Werner E.: Küzdelem a boldogságért 3795
Zweig S.: Első élmény 3787

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

ÚJ! VARRÓGÉPEK ÚJ!

A világ legjobb varrógépei nálam kaphatók legolcsóbban 10 évi jótállás mellett, kényelmes részletre is Himzés, endlízés stb-i díjtalanul lesznek vevőim kitanítva

ELENA gépraktár és nagy javító-műhely

H. Eisenberger Pála M. Viteazul 5. 3758 (Nagypiac-tér)

Remek villanycsillárok és asztali lámpák most érkeztek

STERN Vlahuta (Szt. János)-u. 20.

Bámulatos olcsó árak!